

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko – správní

Analýza současného stavu přidělování dotací krajům

Iva Němečková

Bakalářská práce

2008

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav systémového inženýrství a informatiky
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iva NĚMEČKOVÁ**

Studijní program: **B6209 Systémové inženýrství a informatika**

Studijní obor: **Informatika ve veřejné správě**

Název tématu: **Analýza současného stavu přidělování dotací krajům**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- a. popis současného stavu (dotační systém krajů);
- b. definice kritérií, které se v rámci sledované problematiky používají;
- c. sběr dat, jejich předzpracování;
- d. vyhodnocení výsledků.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1]PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

[2]PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

[3]Zdroje internetu.

Vedoucí bakalářské práce:

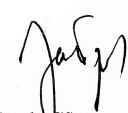

Ing. Miloslava Kašparová, Ph.D.
Ústav systémového inženýrství a informatiky

Datum zadání bakalářské práce:

15. října 2007

Termín odevzdání bakalářské práce:

19. května 2008

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan

L.S.

doc. Ing. Pavel Petr, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 15. října 2007

Poděkování :

Zde bych ráda poděkovala Ing. Miloslavě Kašparové, Ph.D., vedoucí mé práce, za vlídný přístup a rady, které mi byly při konzultacích uděleny.

SOUHRN

Bakalářská práce se zabývá současným stavem přidělování dotací krajům. V první části práce se zabývám vymezením základních pojmů. Mezi ně patří kraj, dotace, dotační systém a dotace krajům. Poté následuje vytyčení kritérií pro přerozdělování dotací. Předposlední kapitola se zaobírá sběrem dat a jejich zpracováním do podoby, ze které lze vyvodit potřebné výsledky. Poslední částí práce je získání potřebných informací a jejich vyhodnocení.

KLÍČOVÁ SLOVA

dotace krajům, analýza, přidělování dotací, dotační systém

TITLE

Analysis of the current situation with respect to allocation of subsidies to regions

ABSTRACT

This bachelor's thesis discusses the current situation with respect to allocating subsidies to regions. The first part of the work discusses definition of the key terms. These include region, subsidy, subsidy system and subsidies to regions. The criteria for distribution of subsidies are then defined. The last but one chapter is concerned with data compilation and processing into a form from which it is possible to derive the necessary results. The last part of the work is acquisition of the necessary information and its assessment.

KEYWORDS

Subsidies to regions, analysis, allocation of subsidies, subsidy system

OBSAH:

1 Úvod.....	7
2 Popis současného stavu (dotační systém krajů).....	8
2.1 Vymezení hlavních pojmů.....	8
2.1.1 Kraj.....	8
2.1.2 Orgány kraje.....	8
2.1.3 Dotace.....	9
2.1.4 Rozdělení dotací.....	10
2.1.5 Dotační systém krajů.....	12
2.2 Dotace krajům.....	14
2.3 Zdroje dotací krajů.....	15
3 Definice kritérií pro přidělení dotací.....	18
4. Analýza přidělování dotací krajům.....	19
4.1 Podíl dotací na příjmech krajů.....	21
4.2 Dotace ze státního rozpočtu.....	22
4.3 Dotace od ministerstev.....	25
4.4 Dotace z mimorozpočtových fondů.....	31
5 Závěr.....	32
6 Seznam literatury.....	34
7 Použité zkratky.....	36
8 Seznam grafů, tabulek, obrázků a příloh.....	38

1 Úvod

Ve své práci postupně vysvětluji a popisuji dotační systém krajů. Vypsala jsem zde, z jakých zdrojů dotace plynou a v jakém množství. Základem je poznání termínů, které jsou nutné k pochopení toho, proč se dotace krajům poskytují.

Od doby, kdy byly zákonem č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních celků [34] definovány kraje, byly na tyto samosprávné jednotky přeneseny povinnosti, které do té doby zastával stát. Nyní je v České republice 14 krajů, lišících se v mnoha částech jako v rozloze, v počtu obyvatel, v nadmořské výšce v rozmístění po republice apod.. Některá z těchto kritérií použiji k vlastní analýze a budu posuzovat, jestli tyto okolnosti mají vliv na přidělování finančních částek jednotlivým krajům či nikoli.

Důležité pro mou analýzu je zjistit, odkud dotace do rozpočtů krajů plynou. Mezi některé zdroje financí patří dotace ze státního rozpočtu, z kapitoly všeobecné pokladní správy, od ministerstev a z mimorozpočtových fondů.

Při sběru dat, potřebných pro analýzu dotačního systému, chci vycházet především z ověřených informací ze statistického úřadu, jednotlivých ministerstev a také z internetových stránek jednotlivých krajů.

Cílem této bakalářské práce je přiblížit dotační systém krajů a čerpání dotací jednotlivými kraji. Získané hodnoty budu zpracovávat v klasickém tabulkovém editoru sady MS Office. Zde budu především používat zobrazení dat do grafů. Tím by měla být zvýšena přehlednost a ukáže se rozdílnost mezi výší dotací u jednotlivých krajů.

2 Popis současného stavu (dotační systém krajů)

Tato kapitola se zabývá definováním základních pojmů, které jsou potřebné pro rozdělení typů dotací. Podle těchto informací budu pokračovat s vysvětlením, jak plynou dotace do rozpočtů krajů. Také jsou zde popsány tyto zdroje dotací.

2.1 Vymezení hlavních pojmů

2.1.1 Kraj

Kraj je podle zákona č. 129/2000 Sb. [31] územním společenstvím občanů, kteří mají právo na samosprávu. Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost, z těchto vztahů vyplývající.

Mezi kraji jsou rozdíly v rozloze, počtu obyvatel, struktuře osídlení, v ekonomickém potenciálu měřeném úrovni HDP na obyvatele, ale i počtu organizací – organizačních složek a příspěvkových organizací, které řídí v rámci regionálního veřejného sektoru [16].

2.1.2 Orgány kraje

Zastupitelstvo kraje jako volený orgán krajské úrovně územní samosprávy [31]. Zastupitelstvo kraje rozhoduje o klíčových samosprávních otázkách kraje, včetně hospodaření.

Mezi další důležité pravomoci zastupitelstva kraje patří volba hejtmána, jeho náměstků a dalších členů rady kraje, zřizování a rušení výborů zastupitelstva kraje, dále zákonodárná iniciativa, vydávání obecně závazných vyhlášek kraje, volba zástupců do regionálních rad regionů soudržnosti, rozhodování o spolupráci s jinými subjekty a další pravomoci. Pro platnost rozhodování usnesení je nutná nadpoloviční většina všech zvolených zastupitelů kraje [16].

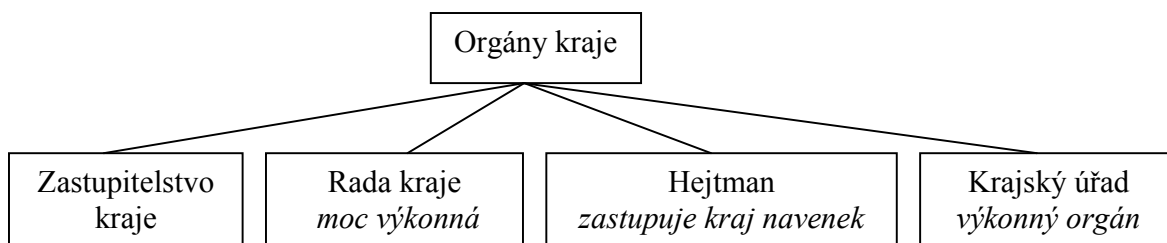
Rada kraje je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti. Radu tvoří hejtman, jeho náměstek a další členové rady, kteří jsou voleni z řad zastupitelstva. Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení [10, 17].

Hejtman kraje zastupuje kraj navenek, je zodpovědný zastupitelstvu kraje. Jeho pravomoci a odpovědnost vymezuje zákon č. 129/2000Sb. o krajích [31]. Má odpovědnost za zajištění přezkoumání hospodaření kraje. Na základě zmocnění zákonem zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní

orgány. Po předchozím souhlasu ministra vnitra jmenuje a odvolává ředitele krajského úřadu, stanovuje mu podle platných předpisů plat atd. Hejtmana zastupují náměstci hejtmana [16, 17].

Krajský úřad je výkonným orgánem. Plní úkoly, uložené v samostatné působnosti zastupitelstvem nebo radou a napomáhá činnosti výborů a komisí a dále plní úkoly v přenesené působnosti, které nejsou svěřeny zastupitelstvu, radě nebo zvláštnímu orgánu. V čele krajského úřadu stojí ředitel, který je odpovědný hejtmanovi. Úřad se člení na sekretariát hejtmana, sekretariát ředitele, odbory, oddělení [22, 31, 17].

Na obrázku 1 je zobrazena struktura orgánů kraje.

Obrázek 1 – Struktura orgánů kraje, zpracováno podle zdrojů [22, 16, 10, 31, 17]

Působnost kraje

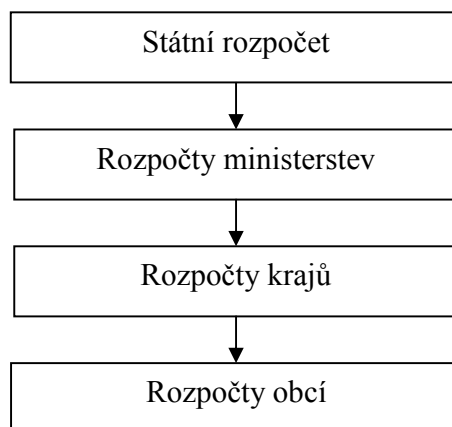
Kraj v oblasti samostatné působnosti není podřízen vládním orgánům. Při výkonu samosprávy se kraj řídí jen právním řádem, nikoli interními akty státu. Zásah státu do samosprávy je možný jen při porušení ústavnosti a zákonnosti [22, 31].

2.1.3 Dotace

Dotace je transfer z jednoho veřejného rozpočtu do jiného, zpravidla vertikální. Můžeme je rozdělit z několika různých hledisek, které se v praxi používají takto [10]:

- podle účelovosti;
- podle časového hlediska;
- z pohledu nárokovosti;

Dotace jsou většinou poskytovány z rozpočtu vyšší vládní úrovně nižším úrovním, to můžeme vidět na obrázku 2.

Obrázek 2 – Cesta dotací, zpracováno podle zdrojů [16, 32]

2.1.4 Rozdělení dotací

Dotace podle časového hlediska

Z pohledu časového hlediska, dělíme dotace na běžné a kapitálové.

Běžné dotace jsou poskytovány na financování provozních, běžných a pravidelně se opakujících (neinvestičních) potřeb. Je to úhrada sociálních dávek, údržba kulturních historických objektů, financování vybraných kulturních zařízení nadregionálního významu. Nejčastěji se poskytují jako účelové dotace, často jsou vázány na vymezený ukazatel (např. počet žáků, počet obyvatel obce, aj.) [10, 18].

Kapitálové dotace bývají určeny na financování jednorázových, pravidelně se neopakujících kapitálových (investičních) potřeb. Jsou poskytovány hlavně na stavby, jež zlepšují životní prostředí, na stavby tak zvané veřejné spotřeby - to je ve školství, zdravotnictví a v sociální péči. Jsou téměř výhradně účelové (na konkrétní investici), a tedy zúčtovatelné [16, 18].

Dotace podle účelovosti

Rozlišujeme dvě základní formy dotací, a to účelové, neúčelové. Oba typy dotací mohou být používány na financování jak běžných, tak kapitálových výdajů [22].

Účelové dotace (specifické) jsou poskytovány na předem stanovený účel. Příslušný záměr, na který je dotace poskytována musí být předem schválen příslušným orgánem. Účelové dotace můžeme dále dělit na [18, 22]:

a) Nepodmíněné dotace jsou dotace bez spoluúčasti, představují pevnou částku, kterou vyšší vládní úroveň poskytne obci na předem určené statky a služby bez ohledu na to, jestli obec vynakládá ještě své finanční prostředky na danou službu.

b) Podmíněné dotace chápeme tak, že je od obcí (krajů) vyžadována spoluúčast při financování daných výdajů. Pokud má dotace formu určitého procentního podílu na celkové vynaložené částce, jde o dotace se spoluúčastí. Rozlišujeme dva typy podmíněných účelových dotací [22]:

Rovnocenná podmíněná účelová dotace, u které je pevně (procentně) stanoven rovnocenný podíl obce či kraje (vlastních příjmů) a státu (dotace) na financování služby. Tyto dotace nutí územní samosprávu k větší zodpovědnosti za její výdajové programy, zvyšování vlastních příjmů. Naproti tomu zvýhodňují lokality, které jsou bohatší a nemají velké problémy se shromažďováním zdrojů.

Nerovnocenná podmíněná účelová dotace vznikne, když částka, kterou poskytl stát v rámci dotace, je stanovena fixně bez ohledu na to, kolik vlastních zdrojů obec na dané služby použije.

Neúčelové dotace (všeobecné), které obec nebo kraj obdrží také na základě stanoveného kritéria, ale jejich užití je zcela v jejich kompetenci (v rámci platné legislativy).

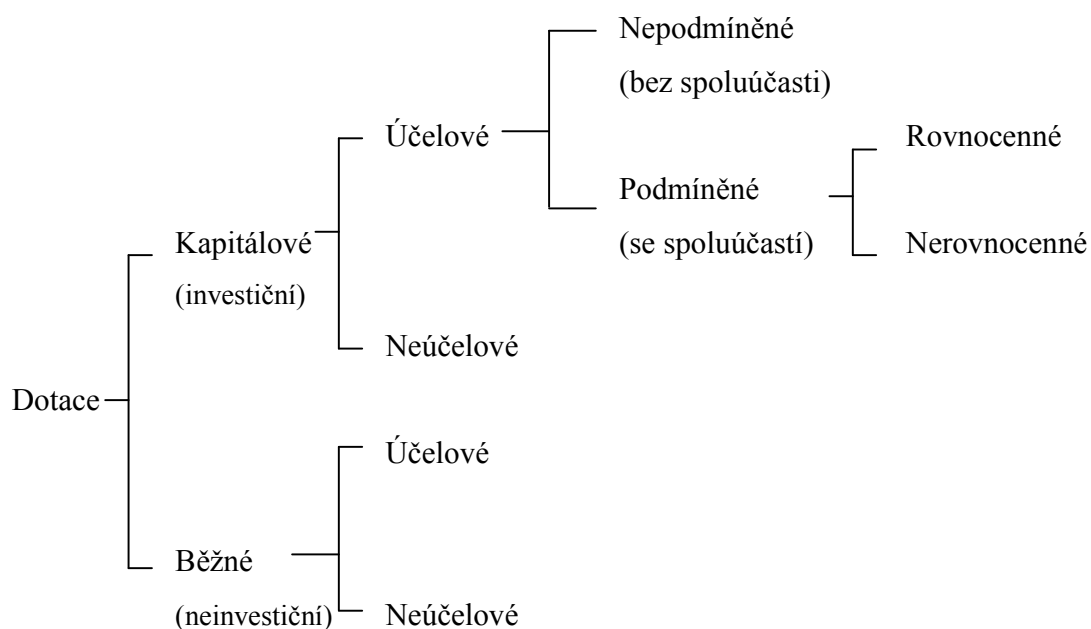
Dotace z pohledu nárokovosti

Z pohledu nárokovosti [10] dělíme dotace na nárokové a nenárokové.

Nárokové dotace jsou poskytovány na financování veřejných statků a služeb, obce (kraje) o ně nemusejí zvlášť žádat.

Nenárokové dotace - o získání těchto dotací se musejí subjekty (obec, kraj) ucházet a jejich získání závisí na řadě okolností a podmínek.

Na obrázku 3 jsou typy uvedených dotací:

Obrázek 3 – Typy dotací, zpracováno podle zdrojů [22, 16, 10]

2.1.5 Dotační systém krajů

Systémem rozumíme obecně soubor prvků, mezi kterými existují vzájemné vztahy a jako celek má určité vztahy ke svému okolí [9].

Můžeme použít formální zápis, kde systém S je množinou $S = (P, R)$, kde P je neprázdná množina prvků a R je neprázdná množina vztahů (relací, vazeb) mezi nimi [26].

Systém je tvořen [9]:

- prvky;
- vazbami (vazba mezi prvky, vstup a výstup prvku);
- okolím (od okolí je systém oddělen hranicí);
- strukturou a chováním.

Jako systém S si můžeme představit množinu (čtveřici) [1]:

$$S = \{A, W, K, Q\};$$

kde

- A je množina prvků a_i systému S , kde $i = 1, 2, \dots, p$; tj. $A = \{a_1, a_2, \dots, a_p\}$;
- W je množina vstupních veličin w_j systému, $W = \{w_1, w_2, \dots, w_m\}$;
- Q je množina výstupních veličin q_n systému, $Q = \{q_1, q_2, \dots, q_n\}$;
- K je množina vazebních závislostí k_{sr} výstupních a vstupních veličin prvků systému. Indexem s je značen výstupní prvek a indexem r vstupní prvek vazební závislosti.

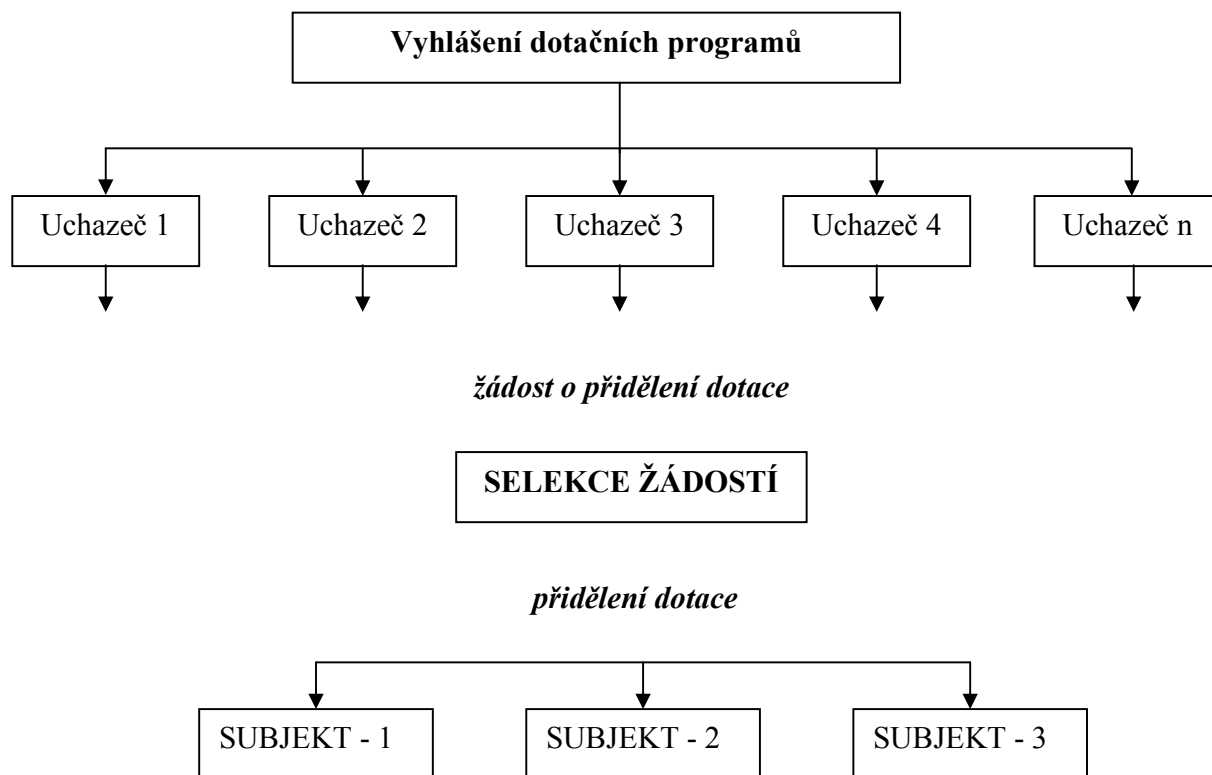
Systém můžeme dělit na jednorozměrný a vícerozměrný [9]:

- jednorozměrný systém je charakterizován jedním vstupem w a jedním výstupem q , který označujeme SISO (Single Input Single Output) systém;
- vícerozměrný systém je charakterizován více vstupy w_1, \dots, w_m a více výstupy q_1, \dots, q_n , který označujeme MIMO (Multiple Inputs Multiple Outputs) systém.

Může zde také dojít ke kombinacím jako SIMO a MISO systémy.

Dotační systém

Podle předchozího definování systému, můžeme dotační systém krajů chápat jako vícerozměrný systém MIMO. Jako vstupy chápeme zdroje, ze kterých kraj dotaci obdrží. V tomto případě jsou zdroji státní rozpočet (SR), všeobecná pokladní správa (VPS), jednotlivá ministerstva, mimorozpočtové fondy a Evropská unie. Kraj tyto dotace použije na předem dané účely. Na obrázku 4 můžeme vidět schéma přidělování dotací z veřejných zdrojů.

Obrázek 4 – Přidělování dotací z veřejných zdrojů [18]

2.2 Dotace krajům

Podle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů [33] tvoří dotace jednu z položek, která se velkou měrou podílí na příjmech krajů. Při současném stavu, kdy výdaje územních samospráv rostou rychleji než jejich daňové příjmy, je nutné zajistit pomocí dotací rovnováhu územních rozpočtů. Jde tedy o velikost společné částky, určené k rozdělení mezi příslušné úrovně veřejné správy (mezi ústřední vládou a nižšími články). Dotace se poskytují těm samosprávám, kterým je nutné odlišné náklady na uspokojení potřeb kompenzovat, zejména pokud existuje státní garance určité standardní úrovně poskytování některých veřejných statků anebo poskytování statků, na kterých má stát zájem [22, 16, 33].

Většina rozpočtových příjmů krajů pochází z účelových dotací, o jejichž užití rozhoduje poskytovatel dotace nikoli kraj. Kraje jsou tak omezovány ve svých rozhodovacích pravomocích, protože jsou nuceny naplňovat rozhodnutí centra a směřovat dotace podle jím stanoveného účelu. Na jedné straně nelze krajům ukládat odpovědnost za rozvoj území, za finanční hospodaření jimi zřizovaných

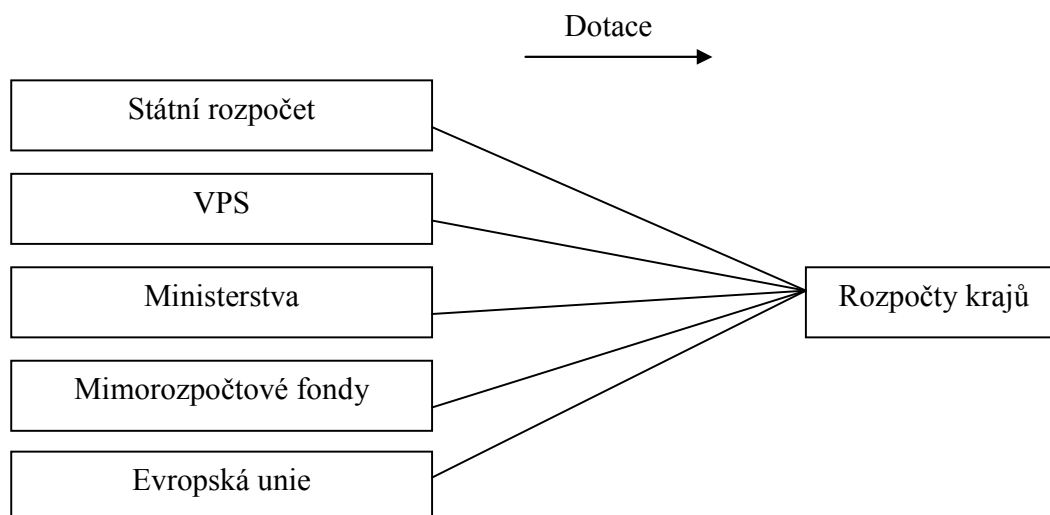
organizací, odpovědnost za nakládání s majetkem a na druhé straně nevytvořit rámec pro rozhodovací pravomoci [22, 16, 33].

Činnost krajů je dále do značné míry determinována strukturou, stavem a počtem na ně převedených zařízení (zejména nemocnic, ústavů poskytujících různé formy sociální péče a středních škol). Na objem těchto nákladů se váže i výše dotace, kterou kraj obdrží a obdobná základna je použita i pro stanovení podílu jednotlivých krajů na sdílených daních [22, 16, 33].

Dotace jsou poskytovány na nejrůznější aktivity, které jsou předmětem zájmu daného kraje. Obecně jsou podporovány uvedené resorty jako školství, rozvoj kraje, územní plánování, doprava, životní prostředí, podnikání, cestovní ruch, mládež a sport, sociální věci, kultura a památková péče, národnostní menšiny [3].

2.3 Zdroje dotací krajů

Zdroje, ze kterých kraje čerpají dotace jsou rozděleny do několika oblastí. Jde o dotace ze státního rozpočtu (SR) v rámci souhrnného finančního vztahu, další dotace z kapitoly všeobecné pokladní správy státního rozpočtu (VPS), z kapitol příslušných ministerstev, ze státních mimorozpočtových fondů a z Evropské unie [22], jak ukazuje obrázek 5.

Obrázek 5 – Dotace do rozpočtů krajů, zpracováno podle zdrojů [22, 16, 10, 30]

Čím je větší podíl dotací (a to zejména účelových) na celkových příjmech územních rozpočtů, tím se zvyšuje kontrola ze strany ústřední vlády [22].

Dotace ze státního rozpočtu

Hlavním zdrojem dotací krajů je státní rozpočet. V rámci souhrnného finančního vztahu to jsou [22]:

- Dotace (příspěvek) na výkon státní správy v přenesené působnosti kraje. Kritérium pro určení jeho objemu je upravený limit počtu zaměstnanců všech krajských úřadů na přenesený výkon státní správy. Výše příspěvku se liší z důvodu odlišné finanční náročnosti převedených činností.
- Část příspěvku je vyčleněna na jednotky sboru dobrovolných hasičů vybraných obcí, které kraje uvolňují jednotkám, zařazených do integrovaného záchranného systému.
- Další část je určena na financování sociálních služeb. O poskytnutí dotace rozhoduje kraj ve své samostatné působnosti.

Jednalo se zejména o dotace vyplácené krajům v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů. Krajům byly vyplaceny účelové dotace na krajský úřad (na platy zaměstnanců, provozní výdaje na energii, cestovné, povinné odvody na zdravotní a sociální pojištění, služby spojů, opravy a údržbu a spotřebu materiálu) a účelové dotace na zastupitelstvo (na platy a odměny zastupitelů, zákonné odvody a pojištění a ostatní provozní výdaje a prostředky na dokončení a vybavení kanceláří).

Jsou tedy stabilním příjmem rozpočtů v daném rozpočtovém roce (pokud parlament neschválí úpravu státního rozpočtu během rozpočtového období) [16].

Dotace z kapitoly všeobecné pokladní správy

Jedná se o dotační tituly, které nelze v etapě přípravy návrhu rozpočtu rozpočtovat u konkrétních příjemců, např. prostředky na koordinátory romských poradců při krajských úřadech, dotace na protiradonová opatření, prostředky na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo právními předpisy atd. [30].

Dotace od ministerstev

Dalším významným zdrojem jsou dotace z resortních kapitol státního rozpočtu na financování neinvestičních potřeb organizačních složek a příspěvkových organizací, které přešly pod pravomoc krajů. Jde o dotace z kapitol ministerstva zdravotnictví (MZ), ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), ministerstva zemědělství (MZe), ministerstva kultury (MK), ministerstva vnitra (MV), ministerstva pro místní rozvoj (MMR), ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a

ministerstva pro životní prostředí (MŽP) na financování převodu zřizovatelských funkcí z těchto ministerstev na kraje u neziskových organizací v regionálním školství, ve zdravotnictví atd.. To znamená na financování nákladů organizačních složek a příspěvkových organizací, u nichž jsou kraje zřizovatelem [16].

Největší skupinou jsou účelové prostředky z resortu MŠMT, které jsou tvořeny osobními výdaji pedagogických a nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných kraji a obcemi a ostatními neinvestičními výdaji (pro rok 2006 88,7% všech dotací – velkou část však představují dotace do rozpočtů obcí) [10].

Dotace z mimorozpočtových fondů

Mimorozpočtové fondy [18] můžeme dělit na státní účelové fondy, fondy na podporu podnikání, majetkové a privatizační fondy, svěřenecké fondy a na ostatní fondy. Budeme se zabývat státními účelovými fondy. Tyto dotace jsou zpravidla přísně účelové a nelze je použít na jiný účel, než je stanoveno. Správce státního fondu určuje podmínky pro poskytování dotací vypisováním grantů, způsob čerpání dotací i způsob jejich využití a vyúčtování na konci roku. Nejčastěji jde o účelové dotace ze Státního fondu životního prostředí (SFŽP), zpravidla na investice s ekologickým aspektem. Poskytnutí kapitálových (investičních) dotací se SFŽP je většinou podmíněno využitím i vlastních finančních prostředků obcí na financování investice. Časté jsou i dotace ze Státního fondu rozvoje bydlení, např. na podporu bytové výstavby na základě žádosti obcí [16].

Dotace z Evropské unie

Jsou vypláceny ze strukturálních fondů a Kohezního fondu prostřednictvím Národního fondu. Tyto dotace začaly plynout do ČR teprve vstupem do Evropské unie, jsou spojeny se spolufinancováním ze strany územních samospráv a většinou jsou vypláceny až po realizaci akce, či stavby. Jsou zpravidla přísně účelové a bývají určeny na podporu staveb s ekologickou problematikou (budování čističek odpadních vod, kanalizací atd.), na budování cyklotras, na podporu cestovního ruchu, příhraniční spolupráci apod. [22].

3 Definice kritérií pro přidělení dotací

Dle zákona č. 218/2000 Sb. o státním rozpočtu [32], kritéria pro výpočet výše dotace poskytované ze státního rozpočtu do rozpočtu kraje stanoví každoročně zákon o státním rozpočtu, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

Také platí, že dotace do rozpočtů obcí plynou prostřednictvím krajů, v jejichž obvodu tyto obce leží.

Zvolená kritéria pro výši poskytovaných dotací by měla respektovat zejména tyto zásady [16, 18] :

- snadná zjistitelnost v daném čase;
- objektivně vyjádřitelná v snadno měřitelných jednotkách bez dodatečného upravování;
- nebýt závislá na hospodářském cyklu;
- brát ohled na objektivní změny v čase;
- neměla by být náročná na administrativní zjišťování;
- nebýt příliš detailní, aby soubor kritérií nebyl příliš rozsáhlý a tím obtížně kontrolovatelný;

Kritérii mohou být [16, 18]:

- počet obyvatel v daném regionu,
- počet bytových jednotek v lokalitě,
- rozloha obce (kraje),
- délka silniční a železniční sítě,
- průměrný příjem obyvatel,
- míra nezaměstnanosti v daném kraji,
- počet dětí školního věku, apod.

V dnešní době se také používají taková kritéria, která určí, v čem se jednotlivé kraje odlišují.

4. Analýza přidělování dotací krajům

Analýza, kterou provádím, se týká 14 krajů České republiky definovaných podle zákona č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků [34]. V následujících kapitolách srovnávám výši obdržенých dotací u jednotlivých krajů. Jedná se o tyto kraje: Středočeský (STC), Praha (PHA), Jihočeský (JHC), Plzeňský (PLK), Karlovarský (KVK), Ústecký (ULK), Liberecký (LBK), Královéhradecký (HKK), Pardubický (PAK), Vysočina (VYS), Jihomoravský (JHM), Olomoucký (OLK), Zlínský (ZLK), Moravskoslezský (MSK). Rozmístění těchto krajů je zobrazeno na obrázku 6.

Obrázek 6 – Kraje ČR [12]

Data, s kterými pracuji, jsou shromážděna za období roku 2006/2007, také zde používám data z prvního čtvrtletí roku 2008.

Hodnoty dotací jsem získala z Českého statistického úřadu v Praze (ČSÚ), MŠMT a SFŽP. Tyto částky jsem zanesla do grafů pro lepší přehlednost.

Kritéria pro přidělování dotací jsem zvolila podle zásad, které musí splňovat. Tyto zásady jsou uvedeny v předchozí kapitole. Jedná se o informace z období roku 2006/2007.

Pro moji analýzu přidělování dotací krajům jsem zvolila tato kritéria:

- rozloha kraje,
- délka silniční sítě v kraji,
- počet obyvatel lokality,
- počet obcí v kraji,
- počet dětí školního věku,
- počet okresů,
- míra nezaměstnanosti.

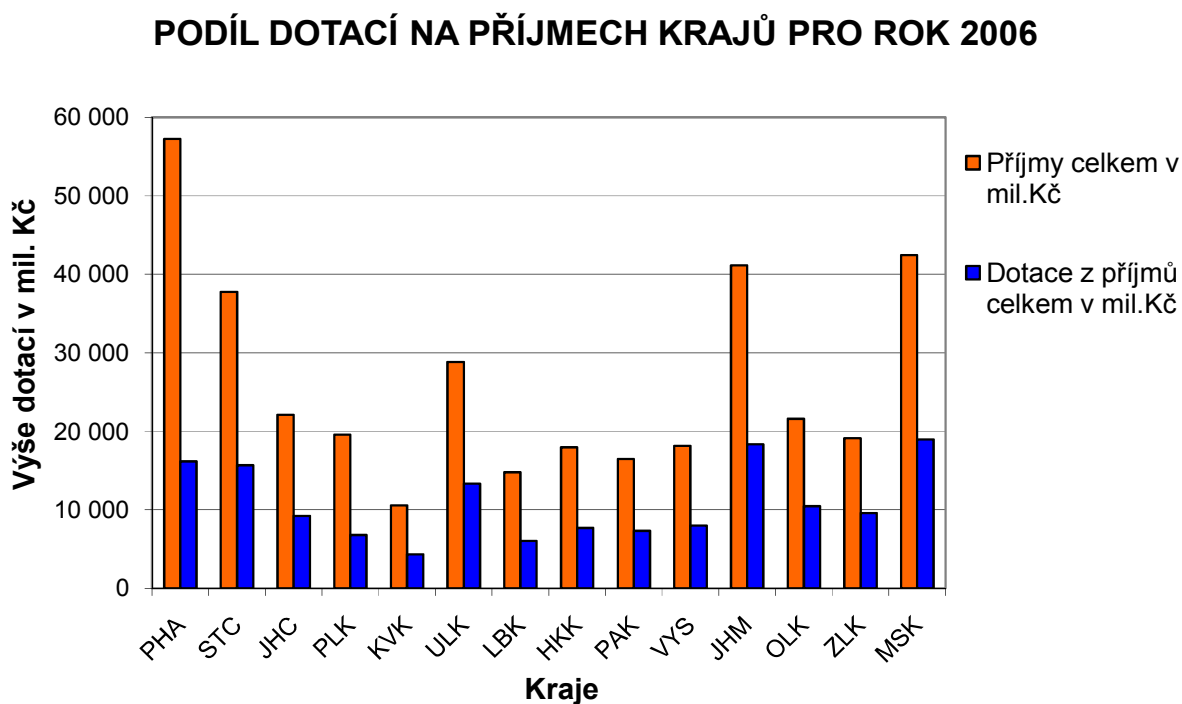
Tato kritéria jsou zanesena do tabulky 1 [4-8, 11,13-15, 19-21, 24, 25, 29, 35]

Tabulka 1 – Kritéria pro přidělování dotací pro rok 2006/2007

kraj	rozloha kraje km ²	počet obyvatel lokality 31.12.2006	počet obcí	děti školního věku 2006/2007	délka silniční sítě v kraji 31.12.2006 km	počet okresů	míra nezaměstnanosti v %
Praha	496	1 188 126	22	185 881	72	1	2,72
Středočeský	11 015	1 175 254	1 146	181 533	9 597	12	5,32
Jihočeský	10 056	630 063	623	110 606	6 129	7	5,68
Plzeňský	7 561	555 491	501	89 839	5 130	15	5,60
Karlovarský	3 314	304 602	132	50 949	2 044	3	9,20
Ústecký	5 335	823 173	354	143 784	4 181	7	13,77
Liberecký	3 163	434 000	215	73 934	2 429	4	7,04
Královéhradecký	4 758	550 168	448	95 712	3 770	5	6,32
Pardubický	4 519	505 000	451	89 270	3 590	4	6,91
Vysočina	6 796	512 582	704	90 808	5 090	15	7,10
Jihomoravský	7 196,5	1 132 563	673	193 406	4 499	7	8,82
Olomoucký	5 267	635 126	398	110 534	3 568	5	8,97
Zlínský	3 964	596 903	304	103 256	2 116	4	7,75
Moravskoslezský	5 427	1 249 290	256	219 005	3 375	6	12,58

4.1 Podíl dotací na příjmech krajů

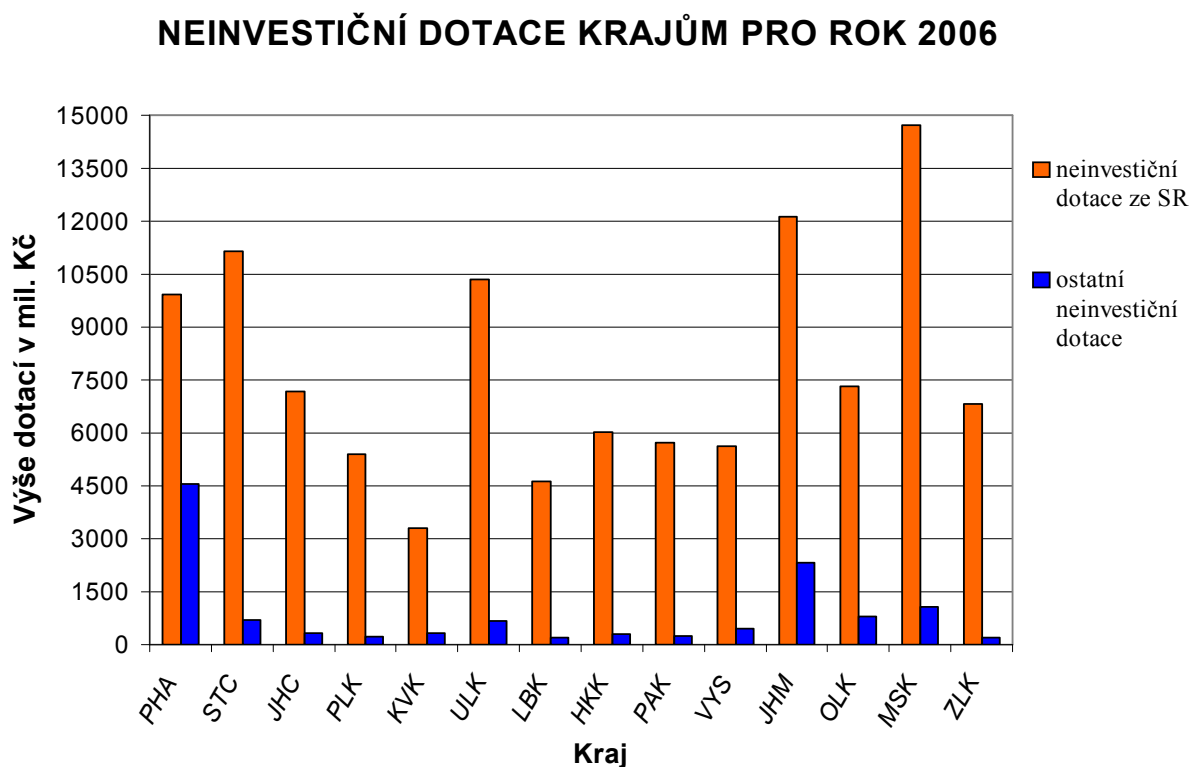
Při analýze přidělování dotací krajům jsem si nejdříve zjistila samotné příjmy krajů, které jsem zanesla do grafu spolu se zjištěnou výší dotací z těchto příjmů. Na grafu 1 [2] můžeme u jednotlivých krajů pak vidět, jakou část z příjmů jednotlivých krajů tvoří dotace a jaká je úspěšnost krajů při jejich získávání. U většiny krajů je možné vidět, že dotace tvoří přibližně polovinu z celkových příjmů. Pouze u hlavního města Prahy tvoří přijaté dotace jednu třetinu příjmů - je možné si toto vysvětlit tím, že Praha má vysoké příjmy z jiných oblastí a tudíž nečerpá do takové míry dotace.

Graf 1 – Podíl dotací na příjmech krajů

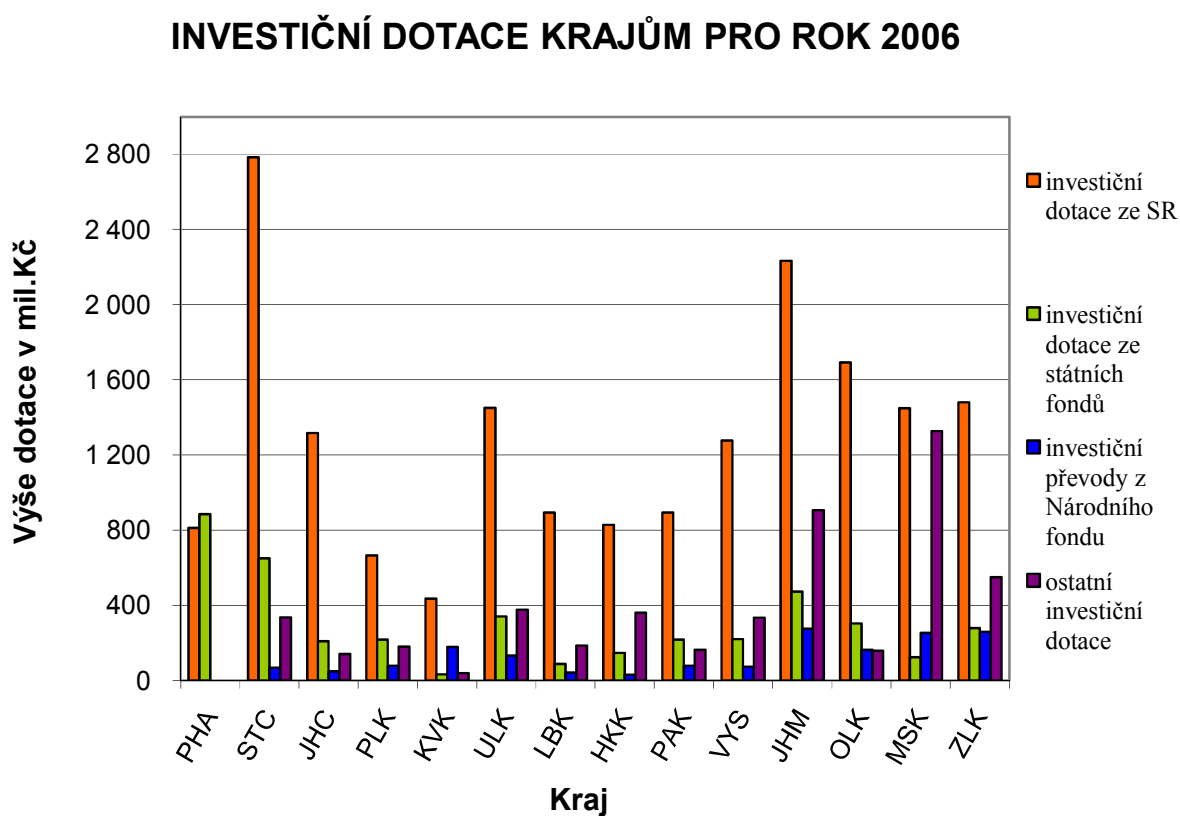
4.2 Dotace ze státního rozpočtu

Ze státního rozpočtu mohou kraje obdržet investiční (kapitálové) nebo neinvestiční (běžné) dotace. Oba tyto typy dotací jsou z největší části účelové a je to převážně příspěvek na výkon státní správy a příspěvek dobrovolným hasičským sborům. Na grafu 2 [2] srovnávám výši neinvestičních dotací z různých zdrojů. Porovnávám dotace přijaté ze SR, z Národního fondu a ostatní neinvestiční dotace. Můžeme vidět, že při srovnání těchto různých zdrojů jde největší obnos dotací ze SR, což můžeme odůvodnit tím, že se těmito dotacemi financuje správa krajů. Částky z Národního fondu jsem ani nezanesla, poněvadž jsou tak minimální ve srovnání s dotacemi ze SR, že by se ani v grafu nezobrazily, ale i tyto sumy jsou použitelné k pokrytí běžných nákladů.

Graf 2 – Neinvestiční dotace krajům

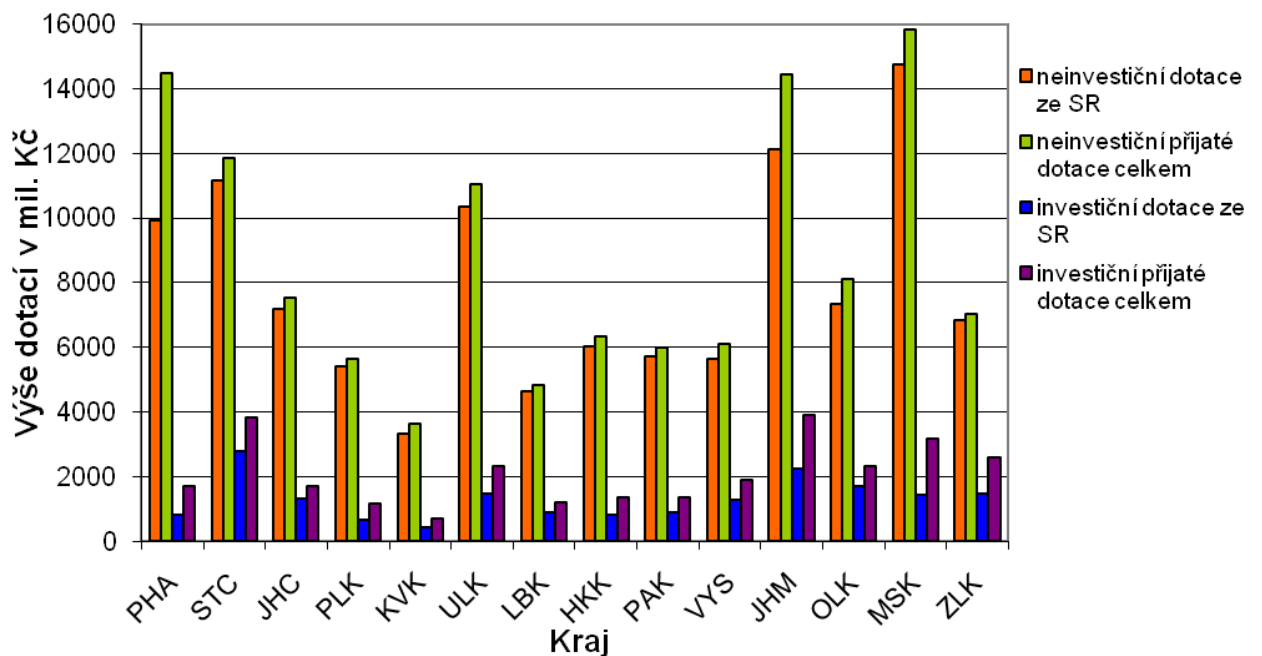
Na grafu 3 [2] je zobrazeno srovnání investičních dotací z jednotlivých zdrojů, kde přijaté dotace získané ze SR jsou největší, dotace získané z ostatních zdrojů jsou přibližně na stejné úrovni. Středočeský a Jihomoravský kraj obdržel nejvyšší podíl dotací ze SR. Z toho můžeme odvozovat, že tyto kraje se účastnily více dotačních programů, nebo částky z těchto programů byly vysoké.

Graf 3 – Investiční dotace krajům

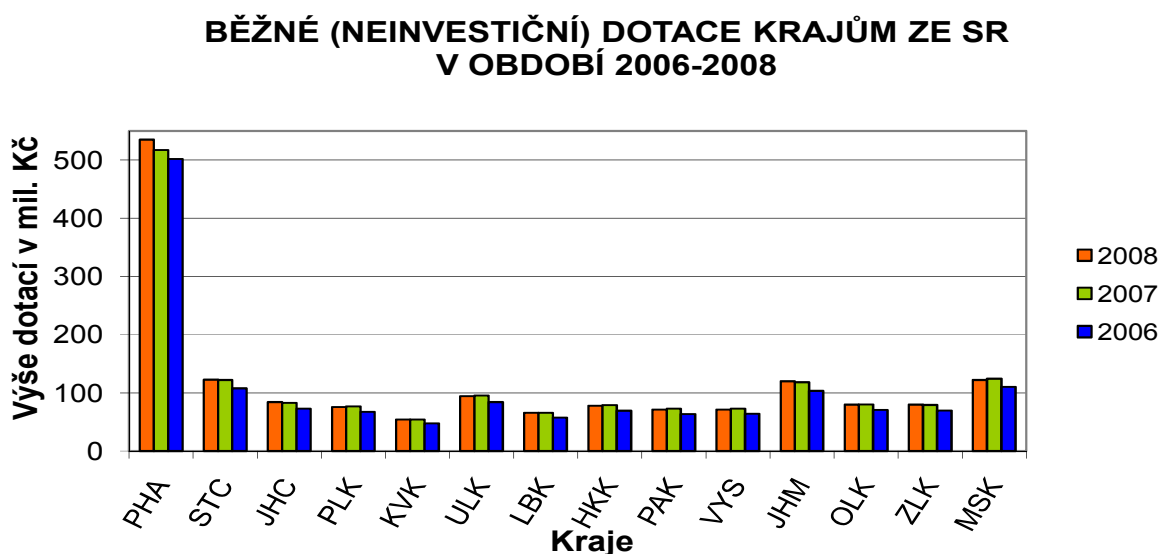
Graf 4 [2] zobrazuje srovnání neinvestičních a investičních dotací. Můžeme vidět, že neinvestiční dotace přijaté ze SR tvoří většinu z celkově přijatých neinvestičních dotací. Můžeme zde také vidět, že Jihomoravský a Moravskoslezský kraj získal nejvyšší podíl neinvestičních dotací celkem. Oproti tomu Karlovarský kraj získal nejmenší podíl neinvestičních dotací. Při srovnání velikosti investičních a neinvestičních dotací je zřejmé, že investiční dotace nepředstavují ani polovinu částky neinvestičních dotací.

SROVNÁNÍ NEINVESTIČNÍCH A INVESTIČNÍCH DOTACÍ PRO ROK 2006

Graf 4 – Neinvestiční a investiční dotace

Zobrazila jsem zde také tři období, ve kterých porovnávám v grafu 5 [2], jak se každý rok u jednotlivých krajů lišily dotace a také jak rostly. Oproti roku 2006 vzrostly dotace k roku 2007 v každém kraji přibližně o 10 mil. Kč. Jelikož za rok 2008 jsou informace z prvního čtvrtletí, je výše dotací v roce 2007 u většiny krajů rovna dotacím v roce 2008. A jelikož se výše dotace odvozuje od výše dotací z minulého roku, předpokládám, že ještě dojde k navýšení.

raf 5 – Neinvestiční dotace v období 2006-2008

G

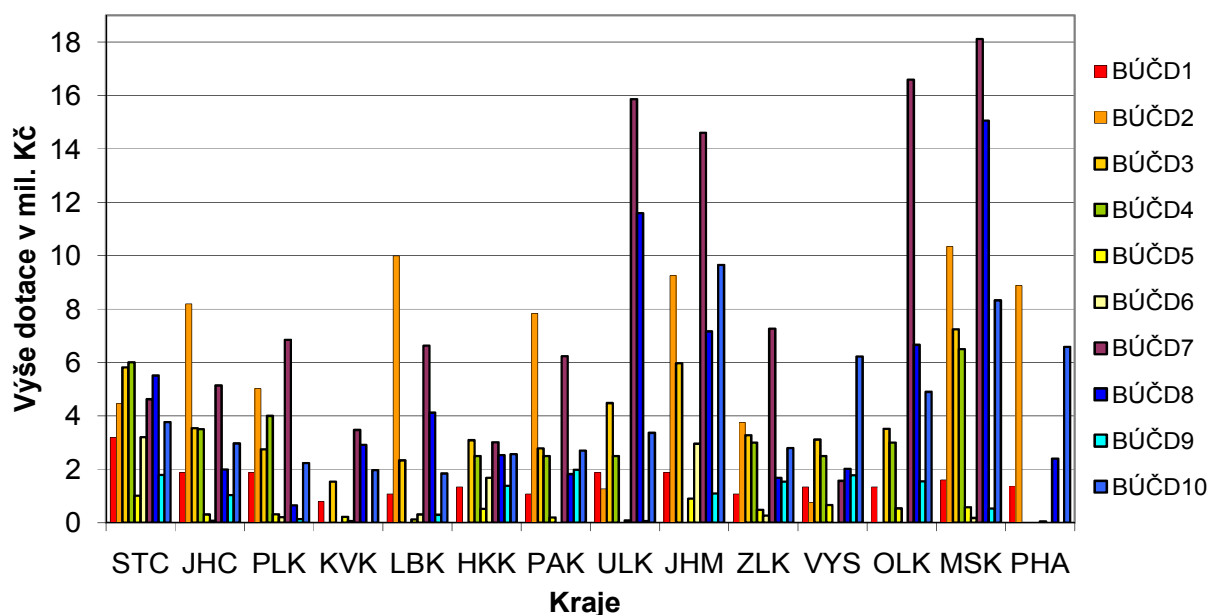
4.3 Dotace od ministerstev

Z velkého množství ministerstev, z nichž každé má mnoho programů pro udílení dotací, jsem vybrala ministerstvo školství. Je jedním z ministerstev, ze kterého bývá přerozděleno nejvíce účelových dotací. V příloze 1 [28] a příloze 2 [28], jsou uvedeny všechny účelové dotace vydané z MŠMT pro rok 2006 a jejich výše v jednotlivých krajích.

Protože v tabulce jsou hodnoty dotací v různých hodnotách od minimálních částek po miliardy Kč, shrnula jsem dotace se stejným rozmezím částek do tří grafů. U běžných účelových dotací (BÚČD) je zde postupně rozepsáno na jaký účel jsou použity. Dotace, které jsou zaznamenány na grafu 6 jsou

vydány na - soutěže (BÚČD1), přímé náklady na vzdělávání – sportovní gymnázia (BÚČD2), rozvoj klíčových kompetencí žáků 7. ročníků (BÚČD3), podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (BÚČD4), další vzdělávání pedagogických pracovníků – zpříst. pracovník (BÚČD5), bezplatná příprava dětí azylantů, účastníků řízení (BÚČD6), grantové projekty ESF pro opatření (BÚČD7), asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním (BÚČD8), náhradní stravování dětí, žáků a studentů (BÚČD9), státní informační politika – investice (BÚČD10). V grafu 6 [28] můžeme vidět, že byly vydány vysoké částky na grantové projekty v Ústeckém, Jihomoravském, Olomouckém a Moravskoslezském kraji. V těchto krajích je též vysoká finanční podpora pro asistenty pedagogů pro děti, žáky a studenty – to může být způsobeno tím, že v těchto krajích je vyšší koncentrace takto znevýhodněných dětí potřebujících tuto pomoc. U většiny krajů jsou náklady na další vzdělávání pedagogů malé, myslím si, že by to mohlo být proto, že školy požadují po učitelích po nástupu na jejich pozici další samovzdělávání, a tudíž kurzy zřizované pro pedagogy jsou minimální.

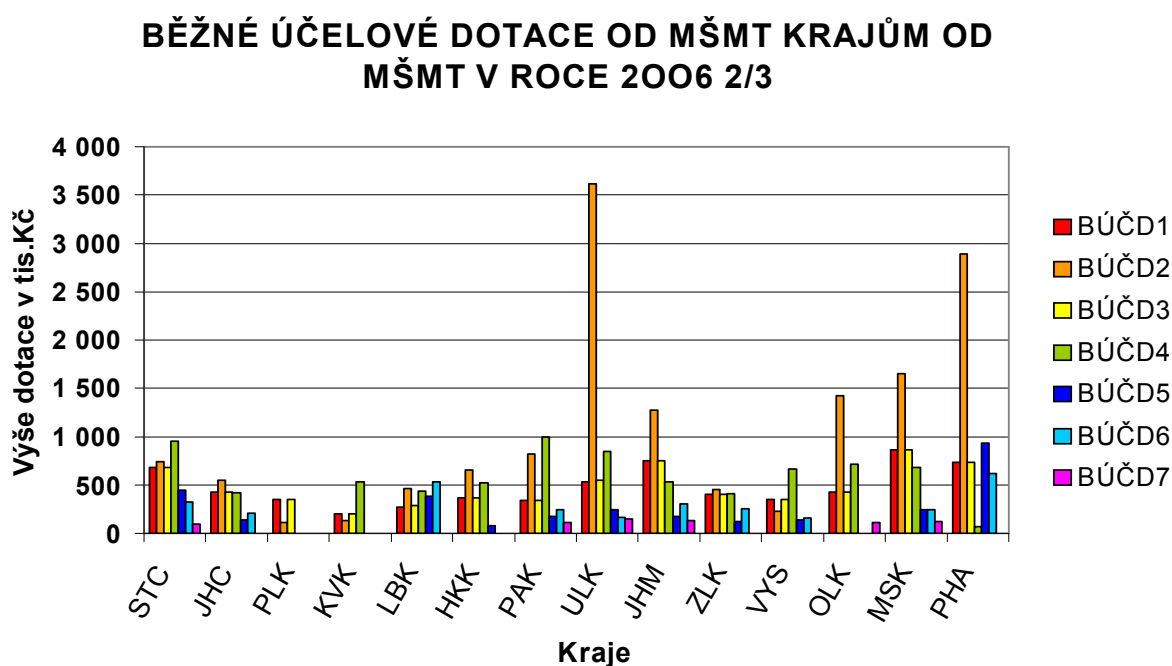
BĚŽNÉ ÚČELOVÉ DOTACE OD MŠMT KRAJŮM V ROCE 2006 1/3

Graf 6 – Běžné účelové dotace od MŠMT 1/3

Dotace, které jsou zaznamenány na grafu 7 jsou vydány na program sociální prevence a prevence kriminality (BÚČD1), projekty romské komunity (BÚČD2), program protidrogové politiky (BÚČD3), účelové neinvestiční dotace obcím a krajům na nákup pomůcek (BÚČD4), projekt pilot 1 (BÚČD5), projekt pilot z (BÚČD6), programy podpory vzdělávání národnostních menšin (BÚČD7).

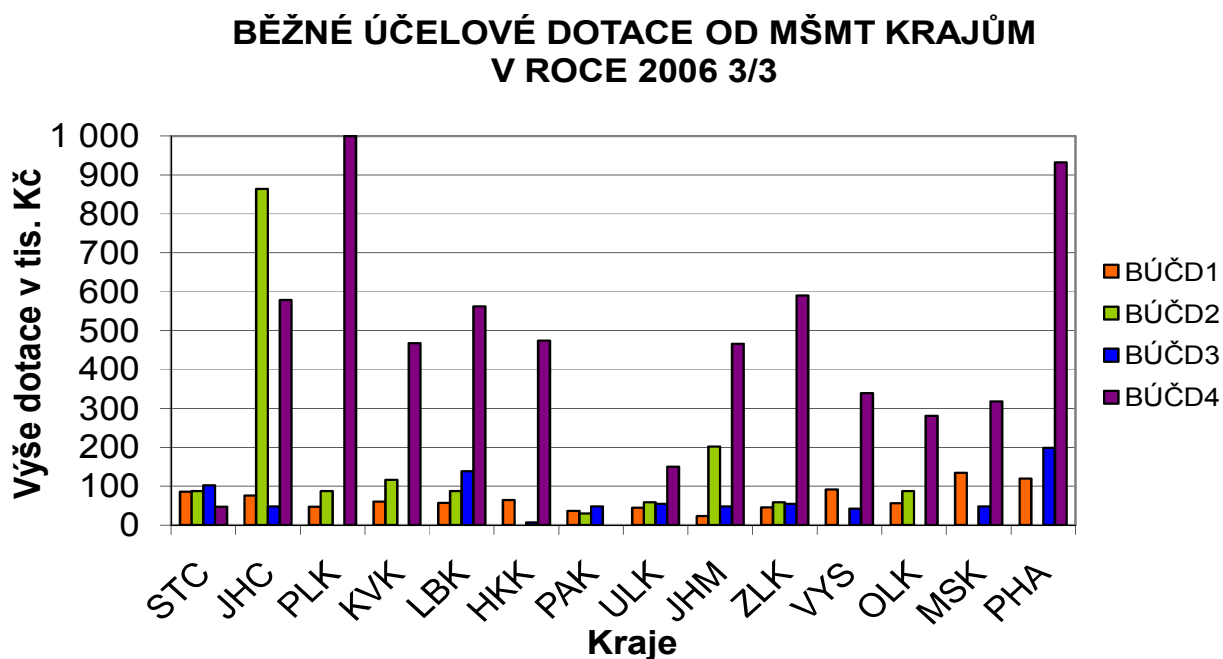
Následující graf 7 [28] zobrazuje, že nejzajímavější účelová dotace je zde na projekty romské komunity. Domnívám se, že nejvyšší podíl této dotace je odvozován podle počtu obyvatel této komunity a z toho můžeme vyvodit, že je to v Ústeckém kraji. Další potřebnou částkou jsou dotace pro nákup pomůcek, výjimku tvoří Plzeňský kraj, u kterého je tato dotace nulová. Možná si tuto položku hradí kraj z jiných příjmů.

Graf 7 – Běžné účelové dotace od MŠMT 2/3

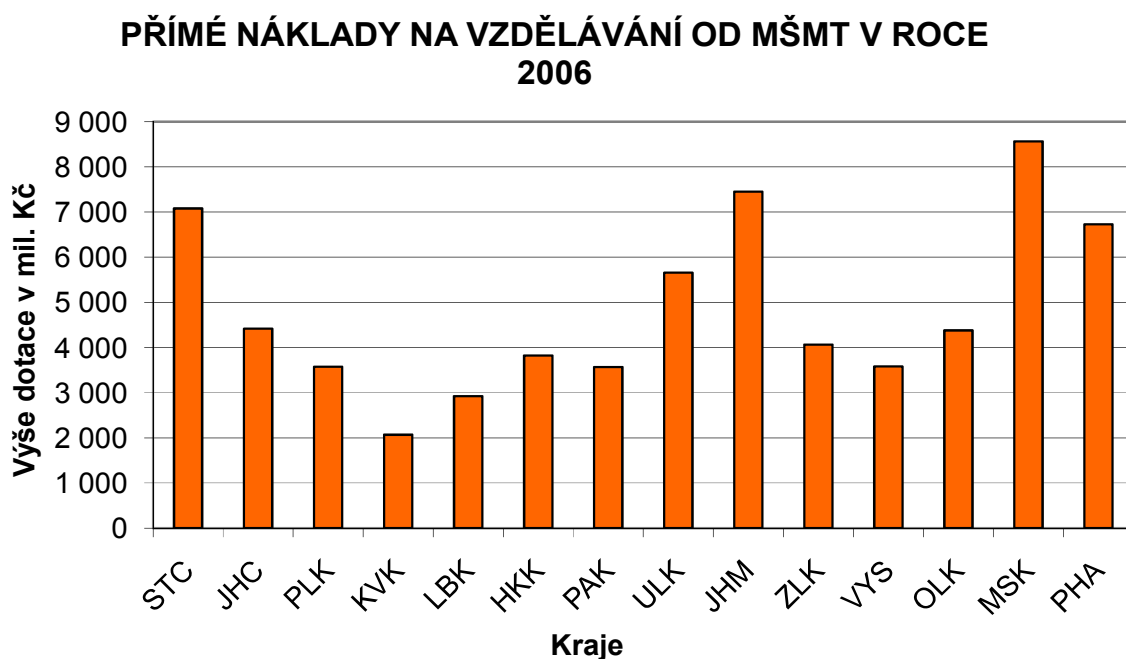
Dotace, které jsou zaznamenány na grafu 8 jsou vydány na podporu výuky méně vyučovaných cizích jazyků (BÚČD1), tvorbu a ověřování pilotních programů ve vybraných gymnáziích (BÚČD2), program pilot - pokusné ověřování (BÚČD3), účelové investiční dotace obcím a krajům na nákup pomůcek (BÚČD4).

Na grafu 8 [28] vidíme, že vysokých hodnot zde nabývají účelové investiční dotace obcím a krajům na nákup pomůcek. Jen u Pardubického kraje jsou tyto investiční dotace nulové - to může být také tím, že velikost neinvestičních dotací na nákup pomůcek je v předchozím grafu dostatečný.

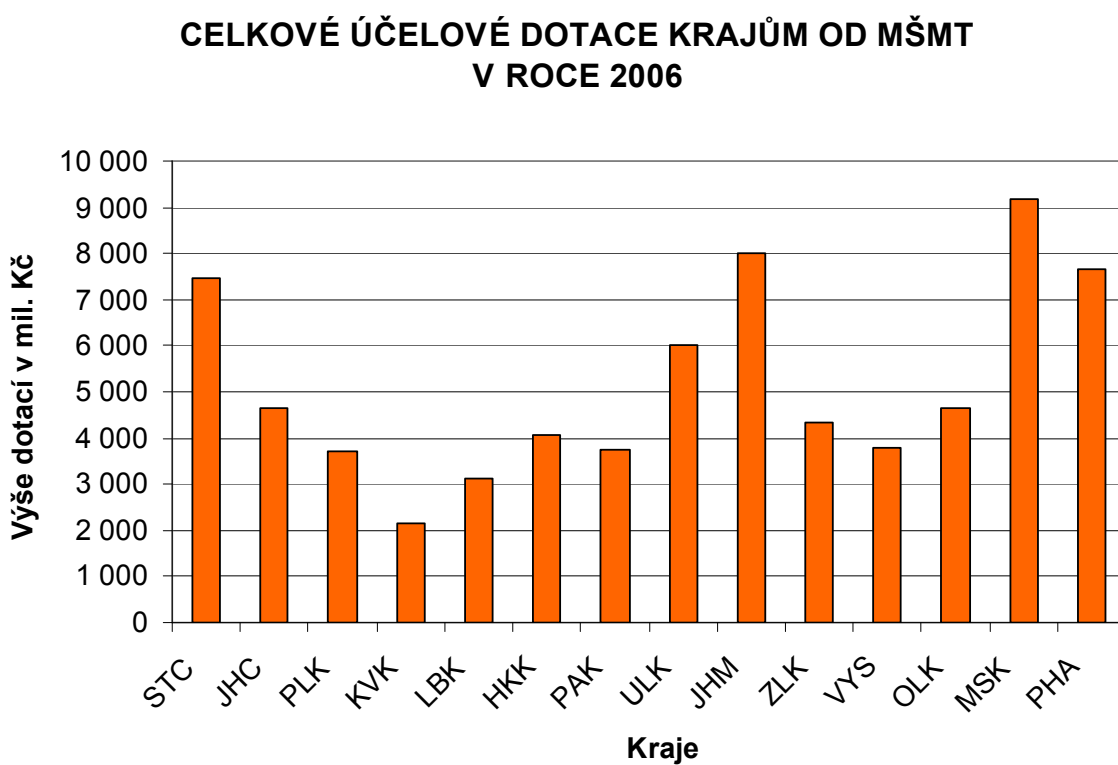
Graf 8 – Běžné účelové dotace od MŠMT 3/3

Jako nejvyšší účelovou dotací u všech krajů, byly přímé náklady na vzdělávání. Ve všech lokalitách přesáhly hodnotu 2 mld. Kč. Údaje, které jsou zobrazeny na grafu 9 [28] , přímo odpovídají kritériu počet dětí školního věku. Nejvíce dětí bylo v Moravskoslezském kraji a tudíž jsou přímé náklady na vzdělávání v tomto kraji nejvyšší.

Graf 9 – Přímé náklady na vzdělávání

Posledním srovnáním výše dotací je konečné porovnání všech účelových dotací od MŠMT, to je zřejmé v grafu 10 [28]. Jak je vidět oproti předchozímu grafu se hodnoty příliš nenavýšily. Je to tím, že přímé náklady na vzdělání opravdu zabírají okolo 90 % z celkových účelových dotací.

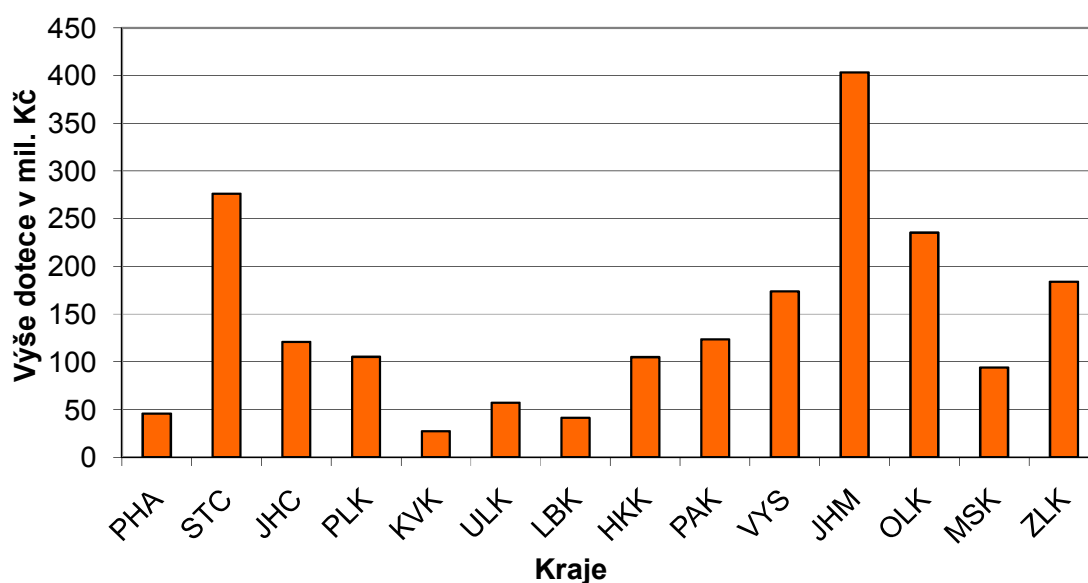

Graf 10 – Účelové dotace krajům od MŠMT celkem

4.4 Dotace z mimorozpočtových fondů

V České republice máme více mimorozpočtových fondů, které se dělí na – státní účelové fondy, fondy na podporu podnikání, majetkové a privatizační fondy, svěřenecké fondy a ostatní. Jelikož nejvyšší částky jsou přidělovány ze státních účelových fondů zaměřila jsem se právě na ně. Státní účelové fondy se dále dělí na - Státní fond životního prostředí (SFŽP), Státní fond kultury, Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie, Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), Státní fond dopravní infrastruktury, Státní fond rozvoje bydlení. Z těchto fondů kraje obdrží dotace. Nejčastější jsou finanční částky z fondu SFŽP ve formě účelových dotací. Na grafu 11 [23] můžeme vidět dotace, přijaté od SFŽP. Na tomto grafu je zřejmé, že Jihomoravský kraj obdržel nejvyšší částku, což může být polohou kraje.

Dotace krajům od SFŽP v roce 2006

Graf 11 – Dotace krajům od SFŽP

5 Závěr

Cílem mé práce byla analýza současného stavu přidělování dotací krajům. Nejprve jsem se věnovala definování základních pojmů.

Nejdříve jsem zvolila kritéria, podle kterých by mohla být určována výše dotace, jako je rozloha kraje, délka silniční sítě, počet obyvatel lokality, počet dětí školního věku, míra nezaměstnanosti, počet obcí v kraji, atd.. Tato kritéria jsem vybrala podle významnosti pro rozdělení dotací od různých zdrojů jednotlivým lokalitám.

Největším zdrojem dotací je státní rozpočet, potom jednotlivá ministerstva, všeobecná pokladní správa a mimorozpočtové fondy. U zpracování dat jsem posuzovala data právě podle zdrojů, odkud byly uděleny. Nejdříve jsem zjistila, že dotace tvoří velkou část celkových příjmů krajů.

Při posuzování dotací ze státního rozpočtu do rozpočtů krajů, jsem zjistila, že neinvestiční dotace zaujímají největší část všech přijatých dotací ze státního rozpočtu, to je způsobeno tím, že tyto dotace jsou vydávány na výkon státní správy a na podporu sociálních služeb. Poněvadž musíme počítat s tím, že státní správa se vyskytuje i v obcích a do nich jsou částky přerozdělovány krajem, můžeme říct, že kritérium počtu obcí v kraji bude vhodné pro určení toho, který kraj přijímá nejvyšší neinvestiční dotace. Tato hypotéza se mi bohužel nepotvrdila. Jelikož Středočeský kraj má největší počet obcí, předpokládala jsem, že u něj budou neinvestiční dotace dosahovat nejvyšší hodnoty. Ale ty dosahuje ze státního rozpočtu Moravskoslezský kraj. Tím usuzuji, že kritérium, které jsem zvolila, nebylo nejvhodnější pro toto porovnání a také se domnívám, že vhodným kritériem by zde mohl být počet zaměstnanců státní správy v daném kraji. Další porovnání je srovnání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu za období 2006 - 2008. Zjistila jsem, jak se mění výše dotací v čase u jednotlivých krajů. Jisté je, že se každý rok dotace ve všech krajích navýší průměrně o 10 806 tis. Kč. Na tuto skutečnost má každý rok vliv mnoho faktorů např. mzdy zaměstnanců, ceny potřeb. Toto se dalo předpokládat, poněvadž hodnota neinvestičních dotací se vytváří tak, že se vezme částka dotací v minulém roce a k té se připočte očekávané navýšení v následujícím roce.

Ministerstva jsou dalším zdrojem, přidávajícím dotace krajům. Pro práci jsem vybrala jedno a to ministerstvo školství a tělovýchovy. Toto ministerstvo jsem vybrala také pro to, že v příjmech krajů dotace od tohoto ministerstva zaobírají více než 80% z celkově přijatých dotací. V příloze je uvedena tabulka, ve které jsou zachyceny běžné účelové dotace od MŠMT. Je zde uvedeno, na jaký účel byla daná částka v každém kraji přidělena. V grafech 6,7,8,9,10 jsou jednotlivá srovnání těchto účelových

dotací. Všechny uvedené dotace převyšují přímé náklady na vzdělání. Nejvyšší částky na tento účel obdržely kraje Moravskoslezský a Jihomoravský. Tyto částky tvoří významnou část z celkových dotací - přibližně okolo 90%. Také jsem porovnávala celkové účelové dotace od MŠMT v jednotlivých krajích. Zde se ukázalo, že nevyšších hodnot dosáhl Moravskoslezský kraj. Tento výsledek odpovídá kritériu - počet dětí školního věku. Protože Moravskoslezský kraj má největší počet dětí školního věku ze všech krajů, obdržel od MŠMT nejvyšší obnos dotací. Tato přímá úměra platí i u ostatních krajů.

Dalším zdrojem dotací pro kraje jsou mimorozpočtové fondy. Z těchto fondů jsem se zaměřila na státní účelové fondy a především na Státní fond životního prostředí. Tento fond jsem vybrala proto, že odtud jsou nejčastěji poskytovány částky, které jsou ve formě účelových dotací. Žádné z kritérií, které jsem si na začátku zvolila, neodpovídá faktu, že nejvyšší částku od tohoto fondu obdržel Jihomoravský kraj. Určujícím ukazatelem zde nejspíš bude velikost chráněných oblastí, nebo počet chráněných živočichů, nebo na to může mít vliv dobře zpracovaný projekt k žádosti o dotaci apod..

Celkově bych hodnotila dotační systém krajů v jistých částech chaotický. Z pohledu přidělování dotací ze státního rozpočtu jde o přesně dané hodnoty vyvozené z minulých let. U ministerstev je to jiné. V případě MŠMT jde o precizní vypsání všech částek, přerozdělených krajům. V ostatních ministerstvech se to liší. Kraje musí sledovat dotační programy a záleží na tom, jak je zpracován projekt, na který kraj požaduje dotaci. To je posouzeno komisí a určena výše dotace, kterou lokalita obdrží. Poté kraje musí dodržet podmínky, za kterých jim byla dotace přidělena - při jejich nedodržení může dojít k odebrání dotací.

Pro rozdělování finančních prostředků krajům je volba správných kritérií nezbytná. Pro kraje je důležité získávat dotace, aby se zmírnily odlišnosti mezi těmito územními celky. Na základě zjištěných skutečností lze tvrdit, že cíle vytyčené v úvodu byly splněny.

6 Seznam literatury

- [1] BALÁTĚ, J. Automatické řízení. Nakladatelství BEN – technická literatura: Praha.2003, 650 s. ISBN 80-7300-020-2.
- [2] Český statistický úřad [online]. c2008 , 4.1.2008 [cit. 2008-07-15]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/krajske_rocenky>.
- [3] GRANT ADVISOR, spol. s r.o. *Dotace online* [online]. není uvedeno [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.dotaceonline.cz/page.aspx?SP=ResourceCentre>>.
- [4] *Jihočeský kraj* [online]. c2005 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5bid_v%5d=135&par%5blang%5d=CS>.
- [5] *Jihomoravský kraj* [online]. c2008 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=10529&TypeID=1>>.
- [6] *Karlovarský kraj* [online]. 2006 , 4.4.2008 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/nav_kraj_sprava/o_kraji/>.
- [7] *Kraj Vysočina* [online]. c2003-2007 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <http://extranet.kr-vysocina.cz/jazykoveverze/cz/index.php?stranka=ourreg_1.htm>.
- [8] *Královéhradecký kraj* [online]. c2004 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-kralovehradecky.cz/>>.
- [9] KŘUPKA, J. Teorie systémů I. 1.vyd. Univerzita Pardubice, 2006. ISBN 80-7194-923-X.
- [10] LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. 1. vyd. [s.l.] : AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM, s.r.o. Brno, leden 2007. 151 s. ISBN 978-80-7204-495-5.
- [11] *Liberecký kraj* [online]. 2007 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo5/dokumenty2.asp?u=450018&id_org=450018&id=311515&p1=95406>.
- [12] Mapa krajů ČR [online]. 2008 [cit. 2008-08-10]. Dostupný z WWW: <[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFMVTMNS/\\$FILE/kap_99map.pdf](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFMVTMNS/$FILE/kap_99map.pdf)>.
- [13] *Moravskoslezský kraj* [online]. c2008 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/cz/zakladni-informace/statisticke-informace/default.aspx>>.
- [14] *Olomoucký kraj* [online]. 2006 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/V%C5%A1eobecn%C3%A9+informace+o+kraji/Informace+o+kraji_CZ.htm?lang=CZ>.
- [15] *Pardubický kraj* [online]. c2004 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/index.asp?thema=2613&category>>.
- [16] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

- [17] PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance : veřejného sektoru*. 2. vyd. [s.l.] : ASPI, a.s., 2005. 556 s. ISBN 80-7357-052-1.
- [18] PILNÝ, Jaroslav. *Veřejné finance*. 5. doplněné a upravené vyd. Pardubice : Univerzita Pardubice, květen 2007. 226 s. ISBN 978-80-7194-963-3.
- [19] *Plzeňský kraj* [online]. 2003 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-plzensky.cz/article.asp?sec=315>>.
- [20] *Praha* [online]. 2002 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.sweb.cz/obce/#rekap>>.
- [21] *Praha 2* [online]. 2007 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/xa/edicniplan.nsf/kapitola/13-1101-07-2007-10>>.
- [22] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.
- [23] *SFŽP* [online]. c2007 [cit. 2008-08-04]. Dostupný z WWW: <http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/9/2745-vyrocní_zprava_sfzp_cr_2006.pdf>.
- [24] *Silnice, dálnice* [online]. c2008 [cit. 2008-07-29]. Dostupný z WWW: *Silnice, dálnice* [online]. c2008 [cit. 2008-07-29]. Dostupný z WWW: <[http://www.rsd.cz/rsd/rsd.nsf/a3eda25d005dc6bec125737e0045602e/98ca621abafdd582c125731c002e465d/\\$FILE/vz_2006.pdf](http://www.rsd.cz/rsd/rsd.nsf/a3eda25d005dc6bec125737e0045602e/98ca621abafdd582c125731c002e465d/$FILE/vz_2006.pdf)>.
- [25] *Středočeský kraj* [online]. c2008 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://old.kr-stredocesky.cz/stredocesky-kraj/statisticke-udaje>>.
- [26] ŠTACH, J. *Základy teorie systémů*. 1. vyd. Praha : Státní nakladatelství technické literatury, 1982.
- [27] Triada, spol. s r. o.. *Územní rozpočty* [online]. c2008 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=557249&hledej=v%FDdaj*%2Bbc%ED>.
- [28] *Účelové dotace od MŠMT* [online]. c2006 [cit. 2008-07-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/dotace-krajum-konecne-hodnoty-roku-2006>>.
- [29] *Ústecký kraj* [online]. 2005 , 13.4.2005 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo5/dokumenty2.asp?u=450018&id_org=450018&id=311515&p1=95406>.
- [30] *VPS* [online]. 2006 [cit. 2008-07-29]. Dostupný z WWW: < archiv.kr-jihomoravsky.cz/udeska/rozp2006/I_obecnacast.doc>.
- [31] Zákon č. 129/2000Sb. o krajích
- [32] Zákon č. 218/2000 Sb. rozpočtová pravidla
- [33] Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- [34] Zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků
- [35] *Zlínský kraj* [online]. 2002 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.asp?nid=3581&docid=27940&doctype=ART&did=3657>>.

7 Použité zkratky

A	množina prvků a_i systému
BÚČD	běžné účelové dotace
HDP	hrubý domácí produkt
HKK	Královéhradecký kraj
JHC	Jihočeský kraj
JHM	Jihomoravský kraj
K	množina vazebních závislostí k_{sr} výstupních a vstupních veličin prvků systému
KVK	Karlovarský kraj
LBK	Liberecký kraj
MIMO	Multiple Inputs Multiple Outputs
MISO	Multiple Inputs Single Outputs
MK	ministerstvo kultury
MMR	ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT	ministerstvo školství a mládeže
MV	ministerstvo vnitra
MZ	ministerstvo zdravotnictví
Mze	ministerstvo zemědělství
MŽP	ministerstvo pro životní prostředí
Q	množina výstupních veličin q_n systému
OLK	Olomoucký kraj
PAK	Pardubický kraj
PHA	Praha
PLK	Plzeňský kraj
S	system, množina
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SIMO	Single Inputs Multiple Outputs
SISO	Single Input Single Output
SR	státní rozpočet
STC	Středočeský kraj

SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ULK	Ústecký kraj
VPS	Všeobecná pokladní správa
VYS	Vysočina
W	množina vstupních veličin w_j systému
ZLK	Zlínský kraj

8 Seznam grafů, tabulek, obrázků a příloh

Graf 1 – Podíl dotací na příjmech krajů.....	21
Graf 2 –Neinvestiční dotace krajům	22
Graf 3 – Investiční dotace krajům.....	23
Graf 4 – Neinvestiční a investiční dotace	24
Graf 5 – Neinvestiční dotace v období 2006-2008	25
Graf 6 – Běžné účelové dotace od MŠMT 1/3	26
Graf 7 – Běžné účelové dotace od MŠMT 2/3	27
Graf 8 – Běžné účelové dotace od MŠMT 3/3	28
Graf 9 – Přímé náklady na vzdělávání.....	29
Graf 10 – Účelové dotace krajům od MŠMT celkem.....	30
Graf 11 – Dotace krajům od SFŽP	31
Tabulka 1 – Kritéria pro přidělování dotací pro rok 2006/2007	20
Obrázek 1 – Struktura orgánů kraje	9
Obrázek 2 – Cesta dotací	10
Obrázek 3 – Typy dotací.....	12
Obrázek 4 – Přidělování dotací z veřejných zdrojů	14
Obrázek 5 – Dotace do rozpočtů krajů	15
Obrázek 6 – Kraje ČR.....	19
Příloha 1 - Účelové dotace od MŠMT 1/2.....	39
Příloha 2 - Účelové dotace od MŠMT 2/2.....	40

Příloha 1 - Účelové dotace od MŠMT 1/2 [28]

	STC	JHC	PLK	KVK	LBK	HKK	PAK
PROGRAM SOCIÁLNÍ PREVENCE A PREVENCE KRIMINALITY	683 000	425 500	346 000	197 500	268 100	367 356	340 500
PROJEKTY ROMSKÉ KOMUNITY	745 300	550 800	114 260	134 071	464 000	655 600	818 900
PROGRAM PROTIDROGOVÉ POLITIKY	683 000	425 500	346 000	199 500	284 000	367 500	340 500
ÚČELOVÉ NEINVESTIČNÍ DOTACE OBCÍM A KRAJŮM NA NÁKUP POMŮCEK	953 000	422 000	0	532 500	438 410	526 000	1 000 000
PROJEKT PILOT 1	449 360	142 480	0	0	383 600	76 720	175 360
PROJEKT PILOT Z	327 433	208 240	0	0	531 560	0	241 120
PROGRAM PODPORY VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN	100 000	0	0	0	0	0	110 000
SOUTĚŽE	3 197 000	1 865 000	1 865 000	799 000	1 065 944	1 332 000	1 066 000
PŘÍMÉ NÁKLADY NA VZDĚLÁVÁNÍ-SPORTOVNÍ GYMNÁZIA	4 456 450	8 193 000	5 014 600	0	9 991 700	0	7 829 400
ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ 7. ROČNÍKŮ	5 814 530	3 539 143	2 742 614	1 527 668	2 326 993	3 089 871	2 779 180
PODPORA DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ZABEZPEČO	6 000 000	3 500 000	4 000 000	0	0	2 500 000	2 500 000
DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ - ZPŘÍŠT PRACOVNÍK	1 000 000	300 000	310 000	210 000	121 000	509 603	190 000
BEZPL.PŘÍPRAVA DĚTÍ AZYLANTŮ,ÚČASTNÍKŮ ŘÍZENÍ O AZ OSOB SE S	3 196 068	73 980	203 805	54 461	303 539	1 667 391	0
GRANTOVÉ PROJEKTY ESF PRO OPATŘENÍ 3.1 OP RLZ - 1.	4 622 888	5 131 560	6 842 926	3 474 597	6 625 540	3 004 622	6 235 989
ASISTENTI PEDAGOGŮ PRO DĚTI, ŽÁKY A STUDENTY SE SOZNEVÝHODN	5 503 890	1 990 725	640 465	2 915 192	4 118 138	2 527 186	1 811 398
NÁHRADNÍ STRAVOVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ KRAJSKÉH OBCENÍHO	1 777 937	1 024 260	122 461	0	286 952	1 371 629	1 981 128
STÁTNÍ INFORMAČNÍ POLITIKA - INVESTICE	3 763 654	2 970 780	2 227 625	1 970 599	1 834 448	2 564 712	2 696 170
PODPORA VÝUKY MĚNĚ VYUČOVANÝCH CIZÍCH JAZYKŮ	85 000	75 000	47 000	60 200	56 143	64 000	36 300
TVORBA A OVĚŘOVÁNÍ PILOTNÍCH ŠVP VE VYBRANÝCH GYMN (PILOT G)	86 400	864 000	86 400	115 200	86 400	0	28 800
PROGRAM PILOT - POKUSNÉ OVĚŘOVÁNÍ	102 000	48 000	0	0	138 000	6 000	48 000
ÚČELOVÉ INVESTIČNÍ DOTACE OBCÍM A KRAJŮM NA NÁKUP POMŮCEK	47 000	578 000	1 000 000	467 500	561 590	474 000	0
STÁTNÍ INFORMAČNÍ POLITIKA - NEINVESTICE	71 197 478	51 977 806	41 239 464	20 646 653	36 075 363	51 605 234	44 000 126
PŘÍMÉ NÁKLADY NA VZDĚLÁVÁNÍ	7 077 553 000	4 415 063 000	3 575 016 000	2 071 073 000	2 920 448 000	3 823 170 000	3 568 116 000
DOTACE PRO SOUKROMÉ ŠKOLY	266 024 000	157 163 000	85 895 000	61 331 000	138 832 000	147 116 000	116 064 000
PROGRAM SOKRATES	30 000	30 000	0	0	0	0	0
EVROPSKÁ JAZYKOVÁ CENA	0	20 000	0	0	0	0	0
SPOLUPRÁCE S FRANCOUZSKÝMI A VLÁMSKÝMI ŠKOLAMI	0	203 000	0	0	0	0	0
SPECIÁLNÍ UČEBNICE, SPECIÁLNÍ UČEBNÍ TEXTY A MATER. ŽÁKY SE	0	0	350 000	0	0	0	0
INTEGRACE CIZINCŮ	0	0	0	0	0	8 000	0
PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM V KČ	7 458 398 388	4 656 784 774	3 728 409 620	2 165 708 641	3 125 241 420	4 043 003 424	3 758 408 871

Příloha 2 - Účelové dotace od MŠMT 2/2 [28]

TITUL ÚČELOVÉ DOTACE V KČ	ULK	JHM	ZLK	VYS	OLK	MSK	PHA
PROGRAM SOCIÁLNÍ PREVENCE A PREVENCE KRIMINALITY	534 171	755 000	403 000	352 000	425 000	861 500	734 000
PROJEKTY ROMSKÉ KOMUNITY	3 619 047	1 277 786	456 789	222 800	1 427 800	1 647 200	2 888 286
PROGRAM PROTIDROGOVÉ POLITIKY	552 870	755 000	403 000	352 000	425 000	861 500	734 000
ÚČELOVÉ NEINVESTIČNÍ DOTACE OBCÍM A KRAJŮM NA NÁKUP POMŮCEK	850 000	534 000	410 000	661 400	720 000	682 000	67 500
PROJEKT PILOT 1	241 120	175 360	120 560	142 480	0	241 120	931 600
PROJEKT PILOT Z	162 002	306 880	252 080	153 440	0	241 120	619 240
PROGRAM PODPORY VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN	152 144	131 860	0	0	114 470	119 000	0
SOUTĚŽE	1 865 000	1 871 000	1 066 000	1 332 000	1 332 000	1 598 000	1 366 000
PŘÍMÉ NÁKLADY NA VZDĚLÁVÁNÍ-SPORTOVNÍ GYMNÁZIA	1 271 600	9 247 100	3 742 680	750 440	0	10 347 950	8 879 580
ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ 7. ROČNÍKŮ	4 480 559	5 974 355	3 275 821	3 105 722	3 509 337	7 245 995	0
PODPORA DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ZABEZPEČO	2 500 000	0	3 000 000	2 500 000	3 000 000	6 500 000	0
DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ - ZPŘÍŠT PRACOVNÍK	0	899 000	480 833	658 314	534 000	578 000	0
BEZPL. PŘÍPRAVA DĚTÍ AZYLANTŮ, ÚČASTNÍKŮ ŘÍZENÍ O AZ OSOB SE S	85 000	2 949 780	255 758	0	0	173 520	42 600
GRANTOVÉ PROJEKTY ESF PRO OPATŘENÍ 3.1 OP RIZ - 1.	15 864 221	14 602 927	7 267 653	1 561 069	16 587 799	18 117 824	0
ASISTENTI PEDAGOGŮ PRO DĚTI, ŽÁKY A STUDENTY SE SO ZNEVÝHODN	11 587 730	7 168 214	1 669 593	2 016 730	6 655 657	15 056 906	2 399 141
NÁHRADNÍ STRAVOVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ KRAJSKÉH OBEČNÍHO	52 800	1 086 344	1 534 386	1 765 992	1 545 400	526 668	0
STÁTNÍ INFORMAČNÍ POLITIKA - INVESTICE	3 361 824	9 657 317	2 786 959	6 223 413	4 896 033	8 325 163	6 588 241
PODPORA VÝUKY MĚNĚ VYUČOVANÝCH CIZÍCH JAZYKŮ	44 000	22 500	45 000	91 000	56 000	134 000	119 000
TVORBA A OVĚŘOVÁNÍ PILOTNÍCH ŠVP VE VYBRANÝCH GYMIN (PILOT G)	57 600	201 600	57 600	0	86 400	0	0
PROGRAM PILOT - POKUSNÉ OVĚŘOVÁNÍ	54 000	48 000	54 000	42 000	0	48 000	198 000
ÚČELOVÉ INVESTIČNÍ DOTACE OBCÍM A KRAJŮM NA NÁKUP POMŮCEK	150 000	466 000	590 000	338 600	280 000	318 000	932 500
STÁTNÍ INFORMAČNÍ POLITIKA - NEINVESTICE	61 122 187	87 622 801	48 753 948	50 442 103	52 971 604	89 909 245	75 272 575
PŘÍMÉ NÁKLADY NA VZDĚLÁVÁNÍ	5 654 321 946	7 447 402 000	4 066 055 000	3 582 667 000	4 375 594 000	8 563 291 000	6 724 949 000
DOTACE PRO SOUKROMÉ ŠKOLY	251 448 000	412 809 000	188 813 000	136 664 000	196 951 000	457 179 000	847 285 000
PROGRAM SOKRATES	0	0	0	79 000	0	20 000	98 500
EVROPSKÁ JAZYKOVÁ CENA	0	0	0	0	0	300 000	40 000
SPOLUPRÁCE S FRANCOUZSKÝMI A VLÁMSKÝMI ŠKOLAMI	35 697	177 600	0	0	0	59 200	216 000
SPECIÁLNÍ UČEBNICE, SPECIÁLNÍ UČEBNÍ TEXTY A MATER ŽÁKY SE	0	0	0	0	0	0	0
INTEGRACE CIZINCŮ	0	0	0	0	0	0	0
PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	0	0	150 000	0	0	0	0
CELKEM V KČ	6 014 413 518	8 006 141 424	4 331 643 660	3 792 121 503	4 667 111 500	9 184 381 911	7 674 360 763